

קטן ואנפיליא פסולות ואין פוסלות -

A minor or a cloth shoe are invalid, but do not invalidate

Overview

The גמרא cites a dispute between שמואל and בני מערבא regarding (among others) the חליצה of a minor.¹ קטן (even though it) is invalid (nevertheless) it invalidates (פוסלות) the יבמות from receiving יבום. While the תוספות maintain that חליצת קטן is פסול but it is not פוסל the יבמות. Our תוספות explains the need for this מחלוקת תנאים, since it is already a מחלוקת תנאים.

תוספות asks:

ואם תאמר שמואל ובני מערבא במאי פליגי בקטן -

- חליצת קטן and בני מערבא and שמואל say; why are they arguing about חליצת קטן -
הא פלוגתא דרבי מאיר ורבנן בסוף האשה רבה (יבמות דף צ"א) -

- פרק האשה רבה in the end of רבנן and ר"מ is an argument between them -
דתניא עשו ביאת בן ט' כמאמר² בגדול ורבי מאיר אומר עשו חליצת בן ט' כגט³ בגדול -

For the ברייתא there teaches, the חכמים made the ביאה of a nine year old like a גט by an adult, and ר"מ said they made the חליצה of a nine year old like a גט by an adult -

אבל לרבנן ביאה אין חליצה לא⁴ -

However (infers תוס') according to the רבנן (the ת"ק of that ברייתא); only ביאה of a בן ט' is like בגדול, and is פוסל על האחין, but חליצה of a בן ט' is not like בגדול, and is not פוסל על האחין.

תוספות bolsters his inference that according to the רבנן חליצת קטן is not פוסלת:

ובפרק מצות חליצה (שם דף קה,ב) אמתניתין⁵ דהחולצת מן הקטן חליצתה פסולה -

¹ שמואל does not actually mention a קטן, but he does say that whenever the משנה states פסולה (as it does regarding a קטן [see later in this תוספות footnote # 5]) it is פוסלת.

² מאמר (in the context of the יבום process) is the קידושין מדרבנן that a יבם makes to his יבמה (either with כסף or שטר like by regular קידושין). When a יבם makes a מאמר to the יבמה, she can no longer be מתייבם from any of the other brothers (only from the one who מאמר her), and if he does not want to be מייבם her, she requires חליצה (as a יבמה) and a גט to dissolve the מאמר. The same holds true if a בן ט' was בועל his יבמה; she cannot be מתייבם to anyone else (except this קטן) and if he chooses not to be מייבם her, she requires חליצה וגט. If an adult brother was בועל her, she becomes his wife totally מה"ת and requires only a גט if he wishes to divorce her (no חליצה).

³ If an adult יבם gave a גט to the יבמה, she cannot be מתייבם to any of the brothers at all, but she still requires חליצה. According to ר"מ the same rule applies to the חליצה of a בן ט' (who is a קטן) that he is פוסל her על האחין.

⁴ We see here that according to ר"מ a בן ט' חליצה is פוסל and the inference is that according to the רבנן it is not פוסל.

⁵ קד,ב.

And in **פרק מצות חליצה**, regarding the **משנה** which states that a **יבמה** who receives **חליצה** from a **קטן** is **פסולה**;⁶ regarding this **משנה** -
אמר שמואל⁷ זו דברי רבי מאיר אבל חכמים אומרים אין חליצת קטן כלום⁸ -
חליצת שמואל said this is the opinion of ר"מ, however the חכמים maintain that a **חליצת קטן** is meaningless and she can be מתייבם to the other brothers -

answers: תוספות

ואומר רבינו יצחק דהכא פליגי בלשון המשנה⁹ -
And the ר"י answers; that here שמואל and the ב"מ are arguing as to the meaning of the language of the **משנה** when it writes **פסולה** -
דשמואל משמע ליה הלשון חליצתה פסולה ופוסלת ואתיא מתניתין כרבי מאיר -
For שמואל understands the לשון of **פסולה** to mean that the **חליצת קטן** is **פסולה**, and that **משנה** is according to ר"מ -
ולא משום דסבירא ליה כרבי מאיר¹⁰ -
But not because that שמואל agrees with ר"מ -
ובני מערבא משמע להו שפיר פסולה ואינה פוסלת ואתיא כרבנן:
And the ב"מ rightfully understand **פסולה** that it is an invalid **חליצה**, and it is not **פוסלת** על האחין, so the **משנה** can be according to the רבנן.

Summary

פוסלת (whether it is **פסולה** in the **משנה** and the בני מערבא argue how to interpret **פסולה** or not), both agree however like the רבנן that **חליצת קטן** is not **פוסלת**.

Thinking it over

If ¹¹ שמואל agrees with the רבנן, why do the בני מערבא argue with him; obviously the בני מערבא also agree that many times when the **משנה** writes **פסולה** it is **פוסלת** על ¹²?! **חליצת קטן** is different by האחים, so why should it be different by האחים?

⁶ This means (as 'תוס' understands it now), she can no longer be מתייבם to anyone else (and obviously she requires **חליצה** from an adult brother). See (however) later in this תוספות.

⁷ The texts in our גמרות there reads אמר רב יהודה אמר רב (not שמואל). See the ש"ס there.

⁸ In any event we see that the issue whether a **חליצת קטן** is **פוסלת** על האחין is a מחלוקת between the רבנן (not פוסל) and בני מערבא (ר"מ); why the need for an additional מחלוקת אמוראים (who agrees with ר"מ) and the רבנן (who follow the רבנן)?!

⁹ This is referring to the **משנה** in יבמות on קדב, which states, 'וחולצת לקטן חליצתה פסולה' (see footnote # 5).

¹⁰ It would seem unusual that שמואל sides with ר"מ against the חכמים (especially since he says זו דברי ר"מ אבל חכמים). See 'Thinking it over'.

¹¹ See footnote # 10.

¹² See תפארת יעקב.